TISKOVÁ ZPRÁVA

Stojíme za kulturou! a Média nedáme!: Veřejné peníze nesmí být nástrojem politického tlaku. Nechceme se vydat slovenskou cestou.

Praha, 23. října 2026

Iniciativa Stojíme za kulturou! a Média nedáme! vyjadřují vážné obavy z aktuálního vývoje v oblasti veřejnoprávních médií i kultury. Zatímco Poslanecká sněmovna dnes začala přednostně a náhle projednávat návrh vládní koalice ANO, SPD a Motoristů na zrušení televizních a rozhlasových poplatků, Ministerstvo kultury již mění pravidla financování kulturního sektoru způsobem, který vyvolává otázky ohledně nezávislosti odborného rozhodování a možného politického ovlivňování.

Převedení financování České televize a Českého rozhlasu pod státní rozpočet může zvýšit závislost veřejnoprávních médií na politickém rozhodování. Pokud by politici mohli prostřednictvím rozpočtu ovlivňovat výši prostředků, které tato média čerpají, vzniká riziko, že se financování stane nástrojem tlaku a ohrožování kritické žurnalistiky a nezávislého zpravodajství. Takový systém může vytvářet prostor pro nepřímou cenzuru a oslabovat jednu ze základních pojistek demokratické společnosti.

Podobné obavy se objevují také v kultuře. Ministerstvo kultury mění dotační pravidla, zatímco odborné komise upozorňují na nedostatečnou komunikaci, nepředvídatelnost změn a ohrožení nezávislosti odborného hodnocení. Část členů odborných komisí v souvislosti se změnami rezignovala. Další otázky vyvolaly ministrem kultury nařízené mimořádné kontroly v kulturních organizacích, které veřejně kritizují postup ministerstva. Samotná kontrola způsobů nakládání s veřejnými prostředky je legitimní, její okolnosti a načasování však musí být transparentní, aby nevznikaly pochybnosti o případném politickém motivu a o odvetné povaze těchto kontrol.

Ministerstvo kultury obhajuje změny dotačních pravidel argumentem, že každý má sice právo na svobodu slova, ale nikdo nemá automatický nárok na dotaci. S tím, že veřejná podpora není nároková a stát má povinnost kontrolovat způsoby využívání veřejných prostředků, lze souhlasit. Zásadní však je, aby o podpoře rozhodovala předem známá, transparentní a odborná kritéria, nikoli politické postoje, umělecký obsah nebo to, zda kulturní instituce kritizují kroky ministerstva.

Jako iniciativa Stojíme za kulturou! a Média nedáme! jsme přesvědčeni, že dotace nesmí být odměnou za poslušnost. Veřejná podpora by měla být založena na transparentních a odborných kritériích, nikoli na tom, zda kulturní instituce souhlasí s kroky ministerstva, nebo je veřejně kritizují.

Zvláštní obavy v nás vyvolává zkušenost ze Slovenska, kde zásahy do fungování veřejnoprávních médií a kulturních institucí ukazují, jak rychle může být jejich nezávislost ohrožena a vystavena politickému tlaku. Nechceme, aby se podobný vývoj opakoval v České republice. Svobodná média a nezávislá kultura nejsou protivníky státu ani politické reprezentace. Jsou nezbytnou součástí otevřené demokratické společnosti, která umožňuje kritiku, pluralitu názorů a svobodnou veřejnou debatu.

Iniciativy Stojíme za kulturou! a Média nedáme! proto vyzývají vládu i Ministerstvo kultury, a zejména ministra kultury Oto Klempíře, aby zajistili transparentní a předvídatelná pravidla financování, respektovali nezávislé odborné rozhodování a nepřipustili, aby veřejné prostředky sloužily jako nástroj politického ovlivňování médií a kulturních institucí. Svoboda a nezávislost veřejnoprávních médií a kulturních institucí jsou v zájmu celé občanské společnosti.

Stojíme za nezávislou kulturou a svobodnými médii. Nechceme se vydat slovenskou cestou.

Stojíme za kulturou! a Média nedáme!

Kontakt pro média Stojíme za kulturou!
Eliška Drbohlavová
774 652 417
eliskadrbohlavova@email.cz

Kontakt pro média Média nedáme!
Tomáš Stráník
702 139 960
tomas.stranik@ff.cuni.cz